

УДК 658:330.341(045)

**Пушкар Т. А.
Дяченко К. С.**Харківський національний університет міського господарства
імені О.М. Бекетова**ФАКТОРИ ЗОВНІШНЬОГО ТА ВНУТРІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ У РОЗРІЗІ ЇЇ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СКЛАДНИКІВ**

У статті досліджено підходи вітчизняних та зарубіжних учених до структурно-функціональних складників економічної безпеки підприємств. Виділено оптимальні функціональні складники економічної безпеки будівельних підприємств. Проаналізовано вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, які, на думку авторів, здійснюють найсуттєвіший вплив на формування сучасної системи економічної безпеки будівельних підприємств у довгостроковій перспективі.

Ключові слова: економічна безпека, будівництво, будівельне підприємство, фактори, функціональні складники, структура.

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку національної економіки переживає не найкращі часи, про що свідчать хронічний дефіцит державного бюджету, систематичне підвищення рівня державного боргу, інфляційні процеси, нестабільна політична та фінансова ситуація в державі. У цих умовах дуже складно підтримувати належний рівень розвитку та забезпечувати функціонування і достатній рівень економічної безпеки підприємств реального сектору економіки.

Кризова ситуація, що склалася в країні, першочергово здійснила негативний вплив на будівельні підприємства, про що свідчить зниження частки будівельної галузі у структурі ВВП, а це, своєю чергою, призвело до погіршення економічних та фінансових показників розвитку інших галузей виробництва та інфраструктури, а саме машинобудівної та металургійної галузей, металообробної та деревообробної промисловості, транспорту, енергетики тощо.

З іншого боку, стан та розвиток будівельної галузі є індикатором соціально-економічного розвитку країни у цілому: процеси, що відбуваються в інших галузях і сферах економічної діяльності позначаються на ефективності будівельної галузі та результатах діяльності окремих будівельних підприємств.

Зважаючи на цей факт, виникає нагальна потреба у дослідженні економічної безпеки та розгляді її функціональних складників, які у своїх наукових працях висвітлюють зарубіжні і вітчизняні вчені; визначення оптимальної структури для будівельних підприємств з урахуванням галузевої специфіки. Це дасть змогу дослідити вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на кожний із них та сформувати сучасну систему забезпечення економічної безпеки будівельних підприємств як у коротко-, так і в довгостроковій перспективі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми досягнення належного рівня забезпечення економічної безпеки будівельних підприємств розглядаються у працях В.М. Андрієнко, Н.М. Богдан, Ю.М. Воробйова, С.М. Ільяшенко, О.Л. Коробчинського, А.О. Кушнірук, О.О. Молодід, Т.В. Момот, І.В. Пірятінської, Т.А. Пушкар, О.В. Федосова, М.В. Чорної [1–12].

Структурний склад систем економічної безпеки та факторів впливу на діяльність підприємств досліджували А.М. Арпишев, О.І. Барановський, І.О. Бланк, А.А. Беспалько, О.В. Васильєв, С.Б. Довбня, М.В. Мосіюк, М.І. Зубок, В.С. Рубцов, С.М. Яременко, В.Г. Гусаров, Ю.В. Чернов [13–19] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Питанням дослідження економічної безпеки підприємств на державному та регіональному рівнях, на рівні підприємств присвячено велику кількість праць вітчизняних та зарубіжних науковців. Проте актуальним залишається питання формування та забезпечення системи економічної безпеки на галузевому рівні з урахуванням галузевої специфіки функціонування будівельних підприємств. У працях учених [13–19] представлено загальні підходи до структурного складу систем економічної безпеки та факторів впливу на діяльність підприємств без урахування галузевої специфіки.

Мета статті полягає у визначенні оптимальної структури функціональних складників економічної безпеки будівельних підприємств та дослідженні впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на кожний із них для формування системи забезпечення економічної безпеки будівельних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. У ринкових умовах підприємство як відкрита система функціонує у складному зовнішньому та внутрішньому середовищі, що характеризується нестабільністю та постійною динамічністю. Такі умови діяльності будівельних підприємств змушують керівництво швидко адаптуватися до нових умов, потребують знань законів розвитку та пошуку шляхів виживання, врахування чинників невизначеності та нестійкості економічного середовища.

Усі ці фактори по-різному впливають на економічну безпеку будівельних підприємств та її функціональні складники, тому вважаємо за доцільне розглянути наявні підходи до їх конкретизації на основі наукових праць сучасних учених (табл. 1).

Отже, за даними табл. 1, більшість авторів у своїх наукових працях у структурі економічної безпеки виділяє фінансовий, техніко-технологічний, інтелектуально-кадровий, інформаційний та ринковий складники.

Ми погоджуємося з думкою О.О. Молодід, яка, крім вищеперерахованих складників, виділяє ресурсний, правовий, силовий, екологічний та інтерфейсний, адже вони є важливими для забезпечення системи економічної безпеки саме будівельного підприємства, враховує їх галузеву специфіку.

Окрім зазначених функціональних складників економічної безпеки, М.І. Зубок, В.С. Рубцов, С.М. Яременко, В.Г. Гусаров та Ю.В. Чернов виділяють безпеку матеріальних ресурсів та безпеку комерційної діяльності, проте поза їх увагою залишилась інформаційний та правовий складники [19].

Г.В. Козаченко, В.П. Пономарьов та О.М. Ляшенко залишили поза увагою інформаційний та екологічний складники економічної безпеки, проте виділили логістично-виробничий.

В.Є. Глушков та Р.М. Редько поєднали інформаційну та правову безпеку і вперше виділили організаційно-управлінський складник системи економічної безпеки [1].

Погляди щодо функціональних складників економічної безпеки підприємств різняться, проте всі науковці погоджуються з тим, що надійну та ефективну систему економічної безпеки підприємства можливо забезпечити лише за умови комплексного і системного підходу до її організації.

Проаналізувавши підходи авторів, ми зробили спробу виділити оптимальні функціональні складники економічної безпеки будівельних підприємств та визначили фактори зовнішнього та

внутрішнього середовища, які, на нашу думку, здійснюють найсуттєвіший вплив на них (табл. 2).

Із табл. 2 можемо побачити, що найчутливішими до факторів зовнішнього та внутрішнього середовища є фінансовий, ринковий, політико-правовий та інформаційний складники економічної безпеки будівельних підприємств, що зумовлюється майже миттєвим реагуванням підприємства на зміни в нормативно-правовій діяльності держави, нестабільністю грошово-кредитного сектору економіки та ін.

Не менш важливим є вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища будівельного підприємства на техніко-технологічний та кадрово-інтелектуальний складники, менш суттєвим, проте важливим є їх вплив на силовий, ресурсний, екологічний та інтерфейсний складники економічної безпеки.

Висновки. Комплексний підхід до організації системи економічної безпеки дасть можливість

Таблиця 1

Підходи вчених до структури функціональних складників економічної безпеки підприємств

Складники	Що включає	Джерело
Фінансовий	досягнення найбільш ефективного використання фінансових ресурсів підприємства	О.О. Молодід [20, с. 56]
Інтелектуальний та кадровий	збереження та розвиток інтелектуального потенціалу підприємства; ефективне управління персоналом	
Технічний	рівень забезпечення підприємства передовим та якісним обладнанням	
Ресурсний	відповідає за якість продукції, що надходить на підприємство для подальшої переробки, своєчасність поставок та відповідність цієї продукції міжнародним стандартам	
Технологічний	характеризує, наскільки технології, що застосовуються на підприємстві, відповідають найкращим світовим аналогам з оптимізації витрат	
Правовий	всестороннє правове забезпечення діяльності підприємства, дотримання чинного законодавства	
Інформаційний	здійснення ефективного інформаційно-аналітичного забезпечення господарської діяльності підприємства	
Екологічний	дотримання діючих екологічних норм, мінімізації втрат від забруднення навколишнього середовища	
Силовий	забезпечення фізичної безпеки працівників фірми (передусім керівників) і збереження її майна	
Ринковий	ступінь відповідності внутрішніх можливостей розвитку підприємства зовнішнім, які генеруються ринковим середовищем	С.Ф. Покропівний [21], О.С. Федонін [22]
Інтерфейсний	надійність взаємодії з економічними контрагентами	
Фінансовий	досягнення найбільш ефективного використання корпоративних ресурсів	
Техніко-технологічний	ступінь відповідності застосовуваних на підприємстві технологій сучасним світовим аналогам щодо оптимізації витрат	
Інформаційний	ефективне інформаційно-аналітичне забезпечення господарської діяльності підприємства	
Силовий	забезпечення фізичної безпеки працівників підприємства (передусім керівників) і збереження його майна	
Інтелектуальний та кадровий	збереження і розвиток інтелектуального потенціалу підприємства; ефективне управління персоналом	
Політико-правовий	всестороннє правове забезпечення діяльності підприємств, дотримання чинного законодавства	
Екологічний	дотримання чинних екологічних норм, мінімізація втрат від забруднення довкілля	
Фінансовий	забезпеченість фінансовими ресурсами, достатніми для розширеного відтворення та виконання наявних зобов'язань, фінансової стійкості, захищеності від зовнішніх та фінансово-економічних інтересів підприємства	Т.Г. Васильців, В.І. Волошин, О.Р. Бойкевич, В.В. Каркавчук [23, с. 25]
Матеріально-сировинний	можливість безперервного виробництва продукції, завдяки відлагодженому постачанню сировини, комплектуючих та матеріалів належної якості	
Техніко-технологічний	наявність на підприємстві необхідної техніки, використання ним нових прогресивних технологій (залежить від ступеня зносу основних фондів та коефіцієнтів їх оновлення)	
Інтелектуально-кадровий	забезпеченість підприємства управлінським та промислово-виробничим персоналом, рівень плінності кадрів на підприємстві, достатність їх освітньо-кваліфікаційного рівня, захищеність від переманювання працівників конкурентами	
Інформаційний	захищеність від посягань на комерційну таємницю підприємства, об'єкти його інтелектуальної власності, дотримання в секреті конфіденційної інформації працівниками підприємства	
Ринковий	захист від зовнішніх та внутрішніх загроз ринковій позиції підприємства: недобросовісної конкуренції, іміджу фірми, торговій марці, будь-яких дій, що можуть призвести до зниження частки підприємства на ринку	

Джерело: узагальнено авторами на основі [20–23]

підприємству оцінити перспективи його функціонування та можливості зростання, розробити тактику і стратегію його розвитку, передбачити та уникнути негативного впливу фінансових криз та негативного впливу нових загроз та заборон.

З огляду на вищевикладене, економічну безпеку будівельних підприємств доцільно визначити як створення таких умов їх функціонування, за яких забезпечено достатній рівень економічної безпеки, який надає можливість реалізовувати економічні інтереси і створювати певний запас міцності для реалізації в подальшому економічних інтересів підприємств і зумовлюється технологією будівельного виробництва, його сезонністю, наяв-

ністю різноманітності об'єктів будівництва, можливими джерелами фінансування, розгалуженістю видів діяльності підприємств будівельної галузі, а також формуванням інституційного середовища здійснення діяльності у сфері будівництва.

Виходячи із запропонованого визначення, економічну безпеку будівельного підприємства пропонується розглядати як систему, що складається з таких складників: фінансового, техніко-технологічного, політико-правового, кадрово-інтелектуального, інформаційного, ринкового, ресурсного, екологічного, силового та інтерфейсного.

Забезпечення високого або хоча б достатнього рівня кожного з перерахованих функці-

Таблиця 2

Вплив факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на економічну безпеку будівельних підприємств у розрізі її функціональних складників

Середовище впливу	Ключові фактори	Функціональні складники економічної безпеки будівельних підприємств									
		Фінансовий	Техніко-технологічний	Політико-правовий	Кадрово-інтелектуальний	Інформаційний	Ринковий	Ресурсний	Екологічний	Силовий	Інтерфейсний
ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	Ступінь недоскопалості законодавчої бази	+		+	+			+		+	+
	Недостатньо розвинена правова система захисту прав інвесторів і виконання чинного законодавства	+		+	+		+				+
	Рівень оподаткування	+		+				+			+
	Інвестиційна привабливість регіону, держави	+		+		+	+				
	Криза грошової і фінансово-кредитної систем	+	+				+	+		+	
	Залежність економічної безпеки підприємства від економічної безпеки держави, регіону	+		+		+	+				
	Наявність/відсутність багаторівневої концепції економічної безпеки підприємств усіх рівнів, що дає можливість забезпечити передбачуваність зовнішніх загроз підприємствам	+		+	+	+					
	Нестабільність економіки	+		+	+	+	+	+		+	
	Недоскопалість механізмів формування економічної політики держави	+		+		+	+				
	Скупка акцій, боргів підприємства небажаними партнерами чи підставними компаніями	+				+	+				
	Процеси роздержавлення та приватизації	+	+	+		+	+			+	
	Несприятливий інвестиційний клімат	+		+			+				
	Формування нових ринкових ніш	+				+	+				
	Недобросовісна конкуренція на ринку замовлень	+			+		+	+			+
	Монополізація ринку великими будівельними підприємствами	+		+			+	+			+
ВНУТРІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ	Невідповідність якості будівельних послуг європейським стандартам якості та технічно-експлуатаційній сумісності	+		+		+	+	+	+		
	Технічна складність будівельного процесу	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	Відсутність можливості заздалегідь точно визначити кінцеву вартість робіт по об'єкту (замовленню)	+	+			+	+	+			
	Неоформлений персонал	+	+	+	+	+	+			+	
	Сезонність і аритмічність будівельних робіт	+	+					+	+	+	+
	Віддаленість і територіальна роз'єднаність об'єктів	+	+		+	+		+	+	+	+
	Надійність взаємодії з контрагентами	+			+		+				+
	Зростання кредиторської заборгованості	+					+				
	Неефективність кадрової політики	+		+	+		+				
	Недоскопала маркетингова і рекламна політика	+					+		+		+
	Необґрунтована та неефективна фінансова політика	+	+		+	+	+	+			+
	Навмисні або випадкові помилки менеджменту у сфері управління фінансами	+			+	+	+	+			
	Конфлікти корпоративних інтересів	+		+	+		+				+
	Використання застарілих технологій та відсутність фінансування нових для освоєння великих проєктів	+	+		+	+			+	+	
	Застаріла матеріально-технічна база	+	+		+	+			+	+	
	Брак оборотних коштів	+	+				+				

Джерело: складено авторами

ональних складників призведе до забезпечення мання стабільного й ефективного функціонування системи економічної безпеки будівельних підприємств, головним завданням якої є підтримання та розвитку в коротко- та довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Андрієнко В.М. Сучасні підходи до забезпечення економічної безпеки будівельних підприємств / В.М. Андрієнко // Будівельне виробництво. – 2013. – № 55. – С. 14–22.
2. Богдан Н.М. Теоретичні аспекти забезпечення економічної безпеки підприємств будівельного комплексу в процесі взаємодії із зовнішнім середовищем / Н.М. Богдан // Ефективна економіка. – 2012. – № 10. – С. 18–26.
3. Воробйов Ю.М. Фінансова безпека будівельних підприємств: [монографія] / Ю.М. Воробйов, О.І. Воробйова, О.Г. Блажевич. – Сімферополь: АРІАЛ, 2013. – 180 с.
4. Ільяшенко С.М. Складники економічної безпеки підприємства і підходи до їх оцінки / С.М. Ільяшенко // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 3. – С. 12–19.
5. Коробчинський О.Л. Організація та функціонування системи економічної безпеки підприємств будівельного холдингу: автореф. дис. ... канд. економ. наук: спец. 08.00.04 / О.Л. Коробчинський; Університет економіки та права «КРОК». – К., 2010. – 19 с.
6. Кушнірук А.О. Підходи до оцінки економічної безпеки будівельного підприємства / А.О. Кушнірук // Будівельне виробництво. – 2012. – № 4. – С. 77–81.
7. Молодіт О.О. Системний підхід при економіко-математичному моделюванні економічної безпеки будівельного підприємства / О.О. Молодіт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1373>.
8. Економічна безпека корпоративних підприємств будівельної галузі / Т.О. Момот, І.О. Філатова, О.В. Тофанюк // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі: проблеми теорії та практики. – 2011. – № 2(14). – С. 14–26.
9. Піратинська І.В. Систематизація підходів до оцінки економічної безпеки будівельних підприємств / І.В. Піратинська // Комунальне господарство міст. – № 106. – С. 266–271.
10. Пушкар Т.А. Особливості економічної безпеки підприємств будівельної галузі / Т.А. Пушкар, К.С. Дяченко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2013. – № 2(5). – С. 134–139.
11. Федосова О.В. Визначення рівня економічної безпеки будівельного підприємства на основі економетричних моделей / О.В. Федосова, О.О. Молодіт, С.А. Теренчук // Управління розвитком складних систем. – 2011. – № 5. – С. 117–119.
12. Чорна М.В. Концептуальна модель економічної безпеки будівельного підприємства / М.В. Чорна, І.В. Піратинська // Ефективна економіка. – 2012. – № 10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1477>.
13. Арипшев А.М. Экономическая безопасность предприятий строительной индустрии и роль правоохранительных органов в ее обеспечении / А. М. Арипшев [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.disscat.com/content/ekonomicheskaya-bezopasnostpredpriyatii-stroitelnoi-industrii-i-rol-pravookhranitelnykh-org>.
14. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізм забезпечення) / О.І. Барановський. – К.: КНТЕУ, 2004. – 759 с.
15. Беспалько А.А. Экономическая безопасность строительных предприятий / А.А. Беспалько [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.disscat.com/content/ekonomicheskaya-bezopasnost-stroitelnykh-predpriyatii>.
16. Васильєв О.В. Формування системи управління економічною безпекою промислових підприємств / О.В. Васильєв, В.І. Мейта // Економічний аналіз. – 2013. – Т. 14. – № 2. – С. 138–145.
17. Довбня С.Б. діагностика рівня економічної безпеки підприємства / С.Б. Довбня, Н.Ю. Гічова // Фінанси України. – 2008. – № 4. – С. 88–97.
18. Мосіюк М.В. Кадрова безпека як складова в системі економічної безпеки підприємства / М.В. Мосіюк // Міжнародна Інтернет-конференція «Формування та розвиток економіки в сучасних умовах господарювання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.viem.edu.ua/konf4/art.php?id=0407>.
19. Зубок М.І. Економічна безпека суб'єктів підприємництва: [навч. посіб.] / М.І. Зубок [та ін.]. – К.: Промінь, 2012. – 226 с.
20. Молодіт О.О. Характеристика загроз економічної безпеки будівельного підприємства / О.О. Молодіт // Теорія і практика будівництва. – 2009. – № 5. – С. 54–58.
21. Покропівний С.Ф. Економіка підприємства: [підручник] / С.Ф. Покропівний. – К.: КНЕУ, 2001. – 526 с.
22. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: [навч. посіб.] / О.С. Федонін, І.М. Репніна, О.І. Олексюк. – К.: КНЕУ, 2003. – 316 с.
23. Васильців Т.Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: [монографія] / Т.Г. Васильців [та ін.]; за ред. Т.Г. Васильціва. – Львів, 2012. – С. 25.

Пушкар Т. А.

Дяченко Е. С.

Харьковский национальный университет городского хозяйства
имени А. Н. Бекетова

ФАКТОРЫ ВНЕШНЕЙ И ВНУТРЕННЕЙ СРЕДЫ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ СТРОИТЕЛЬНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В РАЗРЕЗЕ ЕЕ ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ СОСТАВЛЯЮЩИХ

Резюме

В статье исследованы подходы отечественных и зарубежных ученых к структурно-функциональным составляющим экономической безопасности предприятий. Выделены оптимальные функциональные составляющие экономической безопасности строительных предприятий. Проанализировано влияние факторов внешней и внутренней среды, которые, по мнению авторов, осуществляют наиболее существенное влияние на них для формирования современной системы экономической безопасности строительных предприятий в долгосрочной перспективе.

Ключевые слова: экономическая безопасность, строительство, строительное предприятие, факторы, функциональные составляющие, структура.

Pushkar T. A.
Diachenko K. S.

Kharkiv O. M. Beketov National University of Urban Economy

THE FACTORS OF EXTERNAL AND INTERNAL ENVIRONMENT OF CONSTRUCTION ENTERPRISES ECONOMIC SAFETY IN TERMS OF ITS FUNCTIONAL COMPONENTS

Summary

Approaches to domestic and foreign scientists to the structural and functional components of the economic safety of enterprises are examined. Optimum functional components of the economic safety of construction enterprises are selected. The impact factors of the external and internal environments are analyzed, which in our view, make the most significant impact on them in order to create a modern system of economic safety of construction enterprises in a long-term prospect.

Key words: economic safety, construction, construction enterprises, factors, functional components, the structure.

УДК 658.153

Севрук Є. М.

Київський національний торговельно-економічний університет

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСУВАННЯМ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТОРГІВЛІ

У статті проаналізовано методичний інструментарій для оцінки ефективності фінансування оборотних активів. Досліджено сучасні розробки науковців щодо оцінки ефективності фінансування оборотних активів на підприємстві торгівлі. Запропоновано систему показників ефективності для комплексної оцінки фінансування оборотних активів на підприємстві торгівлі.

Ключові слова: оборотні активи, фінансування, ефективність, підприємство торгівлі, економічність, результативність, оборотність, чистий дохід, чистий прибуток.

Постановка проблеми. Управління фінансуванням оборотних активів є вагомою частиною фінансового менеджменту на будь-якому підприємстві, однак для підприємств торгівлі таке управління має особливе значення: по-перше, оборотні активи займають значну частину в загальних активах (до 90%). У зв'язку із цим відносно невелике зниження їхніх розмірів у результаті раціонального управління може обернутися помітним економічним ефектом. По-друге, метаморфози оборотних активів відрізняються високою мобільністю, переходячи з одного стану в інший. По-третє, від їх розміру, структури та швидкості руху залежать можливості підприємства збільшувати обсяг продажів, рівень ліквідності, платоспроможності й рентабельності [1, с. 32].

Виявлення та оцінка нерационального фінансування і використання оборотних активів є важливим завданням фінансового менеджменту на підприємстві торгівлі, одним із способів досягнення якого є побудова відповідної системи показників оцінювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові аспекти щодо оцінки ефективності управління фінансуванням оборотних активів досліджували такі вчені: Н.О. Власова [1], У. Кинг [2], В.А. Гросул [3], Р.М. Бугрименко [4], А.В. Куценко [5], С.О. Зубков [6], А.Г. Балдинюк [7], І.О. Бланк [8] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Визначення підходів, критеріїв ефективності та показників, що дають змогу максимально якісно оцінити ефективність фінансування оборотних активів на підприємстві торгівлі в сучасних умовах господарювання.

Мета статті полягає в дослідженні сучасного інструментарію оцінки ефективності фінансування оборотних активів на підприємстві торгівлі.

У статті застосовано такі методи: діалектичний, аналізу, синтезу, системний, інституційний. Основними джерелами інформації даного дослідження є монографії, наукові статті, електронні ресурси мережі Internet, підручники.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оцінювання результатів управління може здійснюватися за допомогою системи показників ефективності, економічності, результативності та системи якості управління. Це – аксіома.

Так, відповідно до тлумачного словника [9], ефективність – це характеристика якого-небудь об'єкта (пристрою, процесу, заходу, виду діяльності), що відображає його суспільну користь, продуктивність та інші позитивні якості. Своєю чергою, «ефективний» визначається як такий, що призводить до потрібних результатів, наслідків, дає найбільший ефект. Економічність походить від «економічний» тобто, який дає можливість зекономити що-небудь; вигідний у господарському аспекті. Результативність походить від поняття «результативний» (дає або приносить позитивний результат). Нарешті, система якості – це сукупність організаційної структури, методик, процесів і ресурсів, синергетичне єднання яких необхідне для здійснення управління якістю.

На нашу думку, високу якість оцінювання управління фінансуванням оборотних активів можливо досягти лише за умови комплексного застосування вищезазначеної системи показників. При цьому акцент уваги щодо використання системи показників оцінки ефективності як співвідношення результатів діяльності до витрат (використаних ресурсів) має першочергове значення, оскільки дає змогу оцінити управління з позиції досягнення найбільшого ефекту.